KOKOUSMUISTIO
3/2008

ELINTARVIKENEUVOTTELUKUNTA

Aika 6.9.2008 klo 9-11

Paikka Maa- ja metsätalousministeriö, kh Mylly

Osallistujat

Niemi Veli-Mikko/MMM	puheenjohtaja
Eriksson Roy/UM	asiantuntija
Hatakka Maija/Evira	jäsen
Hielm Sebastian/MMM	asiantuntija
Innanen Marja/MMM	varajäsen
Marniemi Annikka/SKL	jäsen
Piesala Elisa/ETL	varajäsen
Paananen Maaria/MMM	asiantuntija
Paunio Mikko/STM	jäsen
Räsänen Minna/SEL	jäsen
Salminen Anna/PTY	jäsen
Siivinen Kalevi/TLAB	jäsen
Söderström Merja/MaRa	jäsen
Kristian Tammivuori/TEM	jäsen
Rajakangas Liisa/MMM	asiantuntija/sihteeri

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti osanottajat tervetulleiksi. Pyydettiin, että UM, TEM ja MTK ilmoittavat pääsihteerille kirjallisesti jäseniä/varajäseniä koskevat muutokset.

2 Työjärjestys

Hyväksyttiin esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

3 Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

4 Elintarvikeneuvottelukunnan toiminta

<u>Keskustelu tulevien kokousten teemoista</u>

Teemakohtaista alustusta ja keskustelua pidettiin hyvänä ja sen jatkamista kannatettiin. Esille tulivat mm. seuraavat aiheet:

- suomalainen ruokaohjelma
- PTY-tietopankki; omavalvontatulokset ja viranomaisyhteistyö
- kuluttajapoliittinen ohjelma 2008-2011, kohta 3.9, jossa mm. merkintöjä ja tuotantotavan ilmoittamista koskevat asiat. Todettiin, että aihe voitaisiin yhdistää kuluttajalle annettavia tietoja koskevaan asetukseen sen osateemak-

si. Lisäksi Eviran johdolla toteutetaan vuonna 2009 kuluttajainformaatiota koskeva kampanja

- elintarviketurvallisuusseloteon päivittäminen
- ravitsemus kirvoitti useita aiheita: KTL - Kalastajat/kuolinsyytutkimus; STM:n vetämän joukkoruokailua ja ravitsemusta koskevan työryhmän työ; - kokonaisvaltainen näkemys kansanterveydestä, jossa mukana ravitsemus, laihduttaminen, liikunta, tupakointi ja alkoholi;
- Codex Alimentarius – WTO/SPS-sopimus
- edellisessä kokouksessa oli tuotu esiin lisäksi laboratorioselvitys ja Maailman Pankin hanke ”Ympäristöterveys ja lasten selviytyminen”

Asiantuntijaryhmien kokoonpano

Päivitetyt asiantuntijaluettelot jaettiin tiedoksi.

5 Elintarvikealan hallinnollisen taakan purkaminen

Veli-Mikko Niemi totesi alustuksessaan, että Lissabonin strategian mukaisesti hallinnollista taakkaa tulisi EU:ssa vähentää 25% vuoteen 2012 mennessä. Hallinnollisena taakkana pidetään sääntelystä aiheutuvaa yritystoimintaa rasittavaa toimintaa, josta aiheutuu kustannuksia, kuten tietojen kerääminen, saatavilla pitäminen tai niiden toimittaminen. Keskimääräinen hallinnollinen taakka EU:ssa on 3,5% BKT:sta, Suomessa 1,5%.

Tarkasteltavana on 14 prioriteettialuetta, joista yksi on elintarviketurvallisuus. Suomen kansallisten toimenpiteiden valmistelu on aloitettu TEM:n johdolla. Suomessa hallinnollisesta taakasta 80% koostuu ALV:stä. MMM:n hallinnonalalla on selvitetty viljelijätukijärjestelmää ja tehty MMM:n ja yrittäjyyden politiikkaohjelman selvitys sekä nettikysely elintarvikealan pk-yritysten kokemista ongelmista sekä asetettu työryhmä, jonka tulisi koota yhteen keskeisimmät ongelmat 2008 aikana. Erityisesti on tullut esille lainsäädännön muutosten tuomat ongelmat sekä tulkintojen yhtenäistäminen ja viranomaisten osaamistason korostaminen.

Ruotsissa keskeisimmiksi kustannuksiksi on kirjattu omavalvonta, jäljitettävyys ja merkinnät. Toteutettuja tai suunniteltuja toimia on mm. omavalvonnan ohjeistus, elintarvikehuoneistojen hyväksymisjärjestelmästä luopuminen (vain laitokset hyväksytään) jne.

Yleisesti tuotiin esille, että nyt on oivallinen hetki katsoa ~~koko~~ hallinnollista taakkaa myös kokonaisuutena eikä palaa kerrallaan ja kenties mahdollisuus luopua kansallisista hallinnollisista velvoitteista. On aika myös harkita tietojärjestelmien yhteiskäyttöisyyttä yli hallintorajojen (rakennusluvat, työnantajarekisterit jne). Keskustelussa todettiin, että elintarvikesektorilla joustavuus ja yhtenäiset menettelyt ovat osittain ristiriitaisia tavoitteita. Riskiperusteisuus pitäisi kuitenkin olla aina mukana elintarvikevalvonnan toimien taustalla.

6 Kansallinen toiminta

Viranomaisten ja sidosryhmien ajankohtaiset asiat

Merkittiin tiedoksi Marja Innasen/MMM selostus suomalaisen ruoan edistämisohjelma, johon palataan myöhemmin.

Annika Marniemi/SKL kertoi Suomen kuluttajaliiton, ~~ja~~ ETL:n ja Sydänliiton yhteistyönä tehdystä kuluttajille suunnatusta pakkausmerkintöjä koskeasta esitteestä ja 'lompakko-oppaasta'.

Merja Söderström/MaRa kertoi, että rahoituspäätöstä odotetaan "Makkaraperunat"-hankkeelle, jossa kartoitetaan ammattikuljettajien työaikaruokailua, asenteita jne. Mukana on useita ravitsemusalan ketjuja.

Kristian Tammivuori/TEM kertoi, että komissiosta on tullut jäsenvaltioille kysely, siitä, mitkä seikat vaikuttavat korottavasti ruoan hintaan. Hanke on osittain yhteydessä hallinnolliseen taakkaan, jossa jokaisen velvoitteen lopulta maksaa kuluttaja.

Roy Eriksson/UM kertoi, että UM:ssa on valmistunut tuontipoliittinen linjaus kehitysmaatuonnin helpottamiseksi.

Veli-Mikko Niemi/MMM kertoi, että elintarvikelain muutos on lähetetty eduskunnalle. Se sisältää useita pieniä muutoksia. Lisäksi merkittiin tiedoksi, että energiajuomia koskevaan eduskuntakyselyyn on vastattu toukokuun alussa ja asia on noussut uudelleen lehdistön palstoille. Osmo Laine/PTY on kommentoinut, että viranomaisten ja teollisuuden tehtävänä on päättää myyntirajoituksista, jos niille on tarvetta. Liisa Rajakangas/MMM kertoi, että energiajuomat olivat esillä EU-tasolla jo useita vuosia sitten, eikä silloin löydetty terveysperusteita kieltää juomia. Varoitusmerkinnät runsaasti kofeiinia sisältävissä juomissa on kansallinen vaatimus.

7 Euroopan Unioni

EFSA

Todettiin, että Eviran Focal Pointin toiminta on käynnistynyt.
http://www.evira.fi/portal/fi/evira/organisaatio/focal_point-toiminta/

Todettiin, että EFSA:n johtokunnan jäseneksi on valittu Sinikka Turunen Suomen Kuluttajaliittosta.

Elintarvikeketju ja eläinten terveys –pysyvä komitea

Merkittiin tiedoksi kokousraportit seuraavista pysyvän komitean kokouksista:
- biologinen turvallisuus 22.4.2008
- GMO16.6.2008
- biologinen turvallisuus 18.2.2008
- yleinen elintarvikelaki 23.6.2008
- GMO 14.7.2008
- biologinen turvallisuus 15.7.2008.

Muut ajankohtaiset EU-asiat

Veli-Mikko Niemi kertoi, että valtioneuvoston EU-sihteeristö on pyytänyt ministeriöistä tilanneselvitystä muuntogeenisiä tuotteita koskevasta lainsäädännöstä ja vastuunjaosta Suomessa. EU:ssa keskustellaan aktiivisesti siitä, miten muuntogeenisten tuotteiden arviointijärjestelmää ja päätöksentekoa voidaan tehostaa. Komissio on perustanut korkea tason keskustelufoorumin (ns. Sherpat). Puheenjohtajavaltio Ranskan ehdotuksesta on lisäksi perustettu ympäristöneuvoston yhteyteen työryhmää pohtimaan ympäristöriskien arvioinnin kehittämistä sekä jäsenmaiden asiantuntijoiden ja arviointilaitosten parempaa verkottumista. Erityiskysymys on siemenille asetettavat gmo-toleranssit, ns. kynnysarvot.

Todettiin, että neuvoston työryhmässä on käsiteltävänä asetusehdotus uuselintarvikkeista sekä asetusehdotus elintarvikkeita koskevien tietojen antamisesta kuluttajille.

Todettiin, että torjunta-aineiden (kasvinsuojeluaineet) kotimaiset säädökset on kumottu 1.9.2008 lähtien. Kaikki säännökset on koottu komission asetuksen liitteisiin. Kalevi Siivinen/TLAB totesi, että siirtymäkauden ajan tulli käyttää yleisiä elintarvikelain pykäliä mahdollisissa toimenpidetapauksissa ja toimii sallivamman säädöksen mukaan siirtymävaiheessa.

8 Codex Alimentarius

Merkittiin tiedoksi seuraava kokousraportit:
- Coden Alimentarius Komissio CAC 30.6-4.7.2008.

Todettiin tulevat kokoukset:
- Prosessoitujen hedelmien ja vihannesten komitea CCPFV (15-19.9.2008, Washington, USA) – ei edustajaa.
- Euroopan alueellinen koordinoiva komitea CCEURO (7-10-10, Varsova, Puola): Anne Haikonen/MMM.
- Antimikrobiresistensin Ad Hoc Task Force ryhmä CTFAMR (20-24.10 Soul, Etelä-Korea): Leena Räsänen/MMM, mahdollisesti Henrietta Helin-Soilevaara(Evira.
- Erityisruokavaliovalmiste- ja ravitsemuskomitea (CCNFSDU (3-7.11.2008, Kapkaupunki, Etelä-Afrikka): Anna Lemström/MMM, mahdollisesti STM:n ja Eviran edustaja.
- Tuonti- ja vientivalvonta- ja sertifiointikomitea CCFICS (24-28.11, Cebu, Filippiinit): Hentriikka Kontio/MMM.
- Hygieniakomitea CCFH (1-5.12.2008, Guatemala City, Guatemala): Sebastian Hielm/MMM.

Sebastian Hielm toi esille, että Suomi on tehnyt vuonna 2005 FAO/WHO Trust Fund –rahastoon 50 000 euron lahjoituksen kehitysmaiden Codex-osallistumisen tukemiseksi UM:n varoista. Päätettiin, että pyyntö lahjoituksen uusimiseksi lähetetään ulkoministeriöön.

9 Muut kansainväliset asiat

Merkittiin tiedoksi raportti SPS-komitean kokouksesta 23-27.6.2008.

Merkittiin tiedoksi Euroopan komission vastaus yksityisiä standardeja koskevaan SPS-komitean kyselyyn. Todettiin, että asia oli ollut esillä CAC-kokouksessa, jossa erityisesti Latinalaisen Amerikan maat vastustavat yksityisiä standardeja. Yksityiset standardit ovat erityisesti pienten toimijoiden ongelma. On päätetty, että kootaan tietoa, mitä nämä standardit ovat.

10 Muut asiat

Ei ollut muista asioita.

11 Seuraava kokous

Seuraava kokous sovittiin pidettäväksi **6.11.2008 klo 13.00** sekä **18.12.2008 klo 13.00.**

12 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.00

Puheenjohtaja Veli-Mikko Niemi

Sihteeri Liisa Rajakangas